

ANNE SALOVAARA-KERO:

ÖSTERBOTTENS FRAMGÅNG ÄR KOPPLAT TILL HUR REGIONENS UNGA MÅR SID.10

HAMMAS-
PROTEESIT
Erikoishammas-
teknikolta
• uudet kokoproteesit
• ottivisys ja korjaus jopa odottaessa!
• hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
• takuutyö
Solja ja varaa aikasi!

20
alalla

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

ALUEEN
HAMMAS

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

En av måsföräldrarna har sin främsta utikspunkt på ett högt flyttblock.

Gammelhuset vid Södra Geren är fiskelägets karaktärsbyggnad nummer ett.

UNDER SEGEL NORRUT

Julimorgonen är solig och varm i stugusundet i Norrnäs. En måttlig sydlig bris vatrar sundets blanka yta. Jag packar båten för en långfärd norrut till Korsnäs och Molpe skärgårdar, med fortsättning följande dag till Södra Geren nordost på Bergö gaddarna i Bergö utskärgård.

Morganens väderleksrapport lovar friske vindar på eftermiddagen, som kommer att kantra över till rak västlig vind på kvällen. Men den vinden får jag ta som den kommer på kvällssidan. Sticker jag inte i väg nu, så blir det ingen långfärd med båten den här månaden.

Det är dessutom premiär för det nya spriseglet, som vi sydde på vårvintern med tanke på den kommande sommaren. Det gamla bommullsseglet var utnött av väder och vind, av mögelfläckar och av möss som härjat i strandboden på skären. Förvara aldrig ett segel i en strandbod utan i en av stugans högsängar där mössen inte gör några skarptandade visiter under vintern!

Till all lycka var liket, repet som kantar själva segelduken, och den dubbelvikta

kanten av seglet fastsytt i liket, i gott skick. Vi kunde med andra ord återanvända dem och sy fast den nya segelduken på den dubbelvikta kanten. Några kantband fastsydda i ett stort rutmönster i den nya segelduken gav extra styrka åt seglet. Det kan behövas när det blåser friska till hårdar vindar på havet.

Jag hissar spriseglet och styr norrut genom sundet i behaglig fart, och lovordar samtidigt den tysta framfarten där man kan lyssna till fiskmåsarnas ljusa rop och silvertärnornas isklirrande läten. På Rangsbyfjärden har vinden redan arbetat upp en måttlig sjögång, men inomskärs i Töjby skärgård är det lugnt. Innanför Ådbådan möter Ådbådabron, där det är dags att ta ner mast och segel för fri passage under bron. Upp med mast och segel efter bron och ut bland alla stenar och skär norröver med god fart.

En måttlig sjögång avslöjar de högt liggande undervattenstenarna, där vågor bryter över, och gör seglingen säker. Likadant är läget väster om Blaxögrundet. Stenar utslängda i havet utan någon som

helst ordning. Men jag förlitar mig på de brytande vågor och styr utom räckhåll för dem. Väl i lä för Södra Björkön eller Harvungön i Harrström får jag en behaglig segling i tät vind utan sjögång.

En kort matpaus vid Harvungöns nordostligaste udde, koll av segel, roder och flytväst, och så börjar den krävande delen av seglingen. På en sträcka av tio kilometer mellan Harvungön och Halsön i Korsnäs ligger havet öppet, där sjögången brukar vara grov redan i frisk vind. Morganens sjörappart med västvridande och ifriskande vind håller streck. Tre kilometer norr om Harvungön bryter de första vågtopparna i vitbrusande skum, som snett akterifrån fräser in under båtens akterspegel.

Jag har prisat den skickliga båtbyggaren, Evald Sjökvist i Nämpnäs, som byggde den fyra meter långa träbåten för fyrtiofem år sedan, under tidigare långfärder i flydda somrar. Nu har jag orsak att göra det igen. Båten är stabil – det behövs två fullväxta karlar stående bredvid varandra på relingen för att båten skall ta in vatten - och rider säkert på vågor, och i akterlig brytande sjö fräser vågor in under akterns sneda bordläggning utan att slå in över den lilla akterspeglern.

Det finns inte tid för annat än att styra rätt i den grova sjögången och skota seglet korrekt i de hårdar vindbyarna. Emellanåt har jag sällskap av några nyfikna fiskmåsar och gråtrutar, som suveränt och utan att darra på vingarna seglar över vågtopparna på uppwindarna, gör en vid lov runt båten för att sedan försvinna utom synhåll.

Efter den hårdas seglingen på öppet hav känns det befridande att i medvind få surfa in i farleden mellan Halsön och Korsnäs fastland. Ju längre in i farleden

Två fiskmåsungar står undrande på sin sten när jag passerar med båten.

jag kommer desto mera lägger sig sjön. Till slut seglar jag i god medvind utan någon nämnvärd sjögång. Vid Halsöns östligaste udde ligger vattnet spegelblankt, men styrfarten räcker till för att båten sakta skall glida in i strandvassens gröna och välkomnande famntag.

Åtta timmars omväxlande segling är förbi. Det nya seglet är invigt och har hållit måttet.

Följande morgon kör jag norrut i svag motvind och kan småningom styra in på Husfladan på Södra Geren. I hamnen sitter Jonatan och rensar morgonnattens rikliga abborrfängst. Han har glatt sällskap av sina båda pojkar som är på sommarledigt. Medan Jonatan rensar abborrar har vi gott om tid att prata om fisket och fågellivet i Stenriket. Det doftar av färsk fisk i hamnen, av solvarma stenar och torrt bryggvirke. På Tärngrynnan ost på Husfladan står måsar och trutar uppdradade på grå flyttblock och väntar på sin del av fångsten.

Men silvertärnorna och tobisgrislorna, som tidigare var karaktärsfåglar på Husfladan, är borta. Det var minkar som under ett par somrar tog livet av de lokala tärnorna och grisslorna, innan Jonatan blandade sig i deras stråtrövarliv och sköt bort dem. Nu håller utrarna, som återkommit till Stenriket, minkarna borta med doftmarkeringar och i regelräta konfrontationer.

På eftermidagen kör jag en runda med

kantställda stenar, småskrakar ligger parvis eller samlade i små grupper på öppna vattenytor, medan måsar flyger över med vaksam blick.

På en låg sten står två måsungar och förundrar sig över den sakta förbiglida båten, medan en av föräldrafåglarna står på vakt på ett högt flyttblock. I en liten vik bland några stora stenar står en knölvanshane och sköter om sin fjäderdräkt. Vi blir båda lika överraskade av det plötsliga mötet. Sedan tar svanen till vingarna och flyger med plaskande fötter ur den lilla viken. På två höga och gräsvuxna holmar har kustlabbar sina tillhåll. Chokladbruna och lättvingade cirklar labbarna över sina häckningsskär under katlikt jamande läten.

Sterilt är inte Stenriket, trots att flyttblocken domineras stort. Över allt där växtligheten funnit något rotfäste står gräsväxten tät med inslag av grönbara enar i svårforcerade mattor. Enstaka stormfasta rönnar står mitt i någon frostsprängd stenhög i full grönska, översållade med klasar av omogna bär. Här och var lyser det till i svagt rosenrött från blommmande duntrav, i blekt gräddvitt från högvuxet älggräs och i blått från kråkvicker. Nere vid stranden - där man över

båten i detta vidunderliga landskap av vresiga och bitvis husstora flyttblock utslängda i havet eller radade på varandra. Det finns små öppningar mellan stenblocken, där man kan snirkla sig fram i sakta fart och spana in fågellivet. Svärtpar simmar undan i skydd av

huvud taget kan tala om någon strand, för på många ställen står stenblock som förstenade troll direkt mot havet - växer taggiga och gråsilvergröna havtornsbuskar. Bland några mindre strandstenar har besksötan, en giftig potatisväxt, rotat sig. De starkt lilafärgade blommorna, med fem gula ståndarknappar samlade i centrum av blommorna, lyser exotiskt mot de lavgrå stenarna.

Kvällen kommer med en stillsamt utdöende nordanvind, med hussvalor och ladusvalor jagande fjädermygor bland fiskelägets rödmyllade hus och med proppmätta måsar och trutar samlade i små grupper på Husfladans ensamstående stenblock. Jag följer måsarnas exempel och äter mig mätt på fisk, nyrökt sik i mitt fall och inte fiskrens som för måsarnas del, tillsammans med grovt bröd och nybryggt te. Det blir tidig avgård i morgon, för en ny väderleksfront kommer att segla upp från sydväst och ge frisk motvind under återfärden. Men det är en annan historia som hör morgondagen till.

TEXT OCH FOTO: HANS HÄSTBACKA

En del av Stenriket med flyttblock utslängda i havet eller radade på varandra.

Det nya spriseglet är hissat och färden norrut till Stenriket i Bergö skärgård har börjat.

EUNICE Imagine Innovation Cupin voittajat Mahmoud Elsanhoury, Eldrige de Melo ja Mikko Punnala. / EUNICE Imagine Innovation Cup-vinnarna Mahmoud Elsanhoury, Eldrige de Melo och Mikko Punnala.

Akateemisesta tutkimuksesta globaaliallietoimintaa

Vaasan yliopiston tohtoriopiskelijoista koostuva joukkue voitti heinäkuussa eurooppalaisen korkeakouluväestö EUNICEn *Imagine Innovation Cup*-nimisen liiketoimintaideakilpailun. Espanjan Santanderissa pidettyyn kilpailuun osallistui 10 eurooppalaisen korkeakoulun joukkueet.

Väitöskirjatutkijoiden **Mahmoud Elsanhoury**, **Eldrige de Melo** ja **Mikko Punnala** voittoisa liikeidea perustuu Elsanhouryn tutkimuksen tuloksena tehtyyn innovaatioon, joka parantaa satelliittinavigoinnin ja -paikannuksen tarkkuutta ja luotettavuutta sekä sisä- että ulkokäytössä. Tämä patentitoitu innovaatio integroi sekä perinteisestä maailmalaajuisesta satelliittinavigointijärjestelmästä (GNSS) että matalalla Maan kiertoradalla kiertävistä (Low Earth Orbit) LEO-satelliiteista saatavia signaaleja ja tekölyä.

Satelliittinavigointia ja -paikannusta käytetään nykyään jossain muodossa lähes kaikilla toimialoilla, jotka satelliittisignaaleiden tahalliset tai tahattomat häiriöt tulevat yhteiskunnalle kalliaksi.

– Jos esimerkiksi GPS-järjestelmä olisi pois käytöstä 30 päivää, jokaisena päivänä

taloudelle aiheutuisi noin miljardin US-dollarin tappiot, kertoo de Melo.

Yhdistämällä MIMO-teknikkaa (Multi-Input Multi-Output) ja tekölyä sekä hyödyntämällä myös LEO-satelliittikonstellaatioita pystytään tehokkaasti välttämään viime aikoina yleistyneitä häirintä- ja huijasongelmiakin satelliittipaikannuksessa ja -navigoinnissa niin siviili- kuin puolustuskäytössä.

EUNICE-kilpailun voitto vakuutti liikeideaa kehittäneen tiimin siitä, että liikeideaa kannattaa lähetää oikeasti toteuttamaan.

– Olimme puhuneet asiasta jo aiemmin, mutta Espanjan kilpailumatkalla päättimme lähteä toteuttamaan tästä ideaa myös käytännössä, Elsanhoury kertoo.

QuantumSpaceAI-niminen osakeyhtiö on jo rekisteröity ja perustajat ovat kasvattaneet osaajatiimiään. Tällä hetkellä yrityksen

toimintaa on aloittamassa kuusi Vaasan yliopiston väitöskirjatutkijaa, joiden osaamiset täydentävät toisiaan.

– Yksi ESA BIC Finlandin toimipisteistä toimii Vaasan yliopiston yhteydessä ja se täydentää Vaasan yliopiston vahvaa avaruusosaamista ja ideoiden kaupallistamista. Tämän Euroopan avaruusjärjestön ESA BIC-yrityskiihyttämöohjelman kautta on haettavissa avaruustoimialan yritykselle startup-rahoitusta ja asiantuntijatukea. Avaruustoimialan startup yrityksen luonnollinen kasvupolku kulkee yliopiston tukeman ESA BIC -ohjelman kautta, kertoo Punnala.

Mikko Punnala, Mahmoud Elsanhoury ja Cem Özcan ovat osa QuantumSpaceAI-yrityksen osaajatiimiä. / Mikko Punnala, Mahmoud Elsanhoury och Cem Özcan ingår i QuantumSpaceAI:s expertteam.

Monet toimialat ovat riippuvaisia satelliittipaikannusteknologiasta. / Många industrier är beroende av satellitpositioneringsteknik.

Från akademisk forskning till global affärsvärksamhet

I juli vann ett team bestående av doktorander från Vasa universitet affärsidé tävlingen *Imagine Innovation Cup* som arrangerades av europeiska högskolenätverket EUNICE. Lag från 10 europeiska universitet deltog i tävlingen som hölls i Santander, Spanien.

Den vinnande affärsidén för doktorandforskarna **Mahmoud Elsanhoury, Eldridge de Melo** och **Mikko Punnala** bygger på en innovation som gjorts som ett resultat av Elsanhourys forskning, som förbättrar noggrannheten och tillförlitligheten av satellitnavigering och positionering för både inomhus- och utomhusbruk. Denna patenterade innovation integrerar signaler från både traditionella Global Navigation Satellite System (GNSS) och Low Earth Orbit LEO-satelliter med artificiell intelligens.

Idag används satellitnavigering och positionering i någon form i nästan alla branscher, så avsiktlig eller oavsiktlig störning av satellitsignaler blir dyrt för samhället.

– Om till exempel GPS-systemet vore ur bruk i 30 dagar skulle ekonomin dra med sig förluster på runt en miljard US-dollar varje dag, säger de Melo.

Genom att kombinera MIMO-teknik (Multi-Input Multi-Output) och artificiell intelligens och genom att även använda LEO-satellitkonstellationer är det möjligt att effektivt undvika de nyligen vanliga problemen med störningar och bedrägerier vid satellitpositionering och -navigering i både civil- och försvarsanvändning.

Segern i EUNICE-tävlingen övertygade teamet som utvecklade affärsidén om att affärsidén verkligen borde genomföras.

– Vi hade redan pratat om det tidigare, men under tävlingsresan till Spanien bestämde vi oss för att genomföra den här idén också i praktiken, säger Elsanhoury.

Aktiebolaget QuantumSpaceAI är redan registrerat och grundarna har utökat sitt team av experter. Just nu är sex doktorander från Vasa universitet involverade i uppstarten, vars kompetenser kompletterar varandra.

– Ett av ESA BIC Finlands kontor verkar i anslutning till Vasa universitet och det kompletterar Vasa universitets starka rymdkompetens och kommersialisering av idéer. Startfinansiering och expertstöd för företag inom rymdindustrin kan sökas genom detta ESA BIC-företagsacceleratorprogram från Europeiska rymdorganisationen. Den naturliga tillväxtvägen för ett startup inom rymdindustrin går genom ESA BIC-programmet som stöds av universitetet, säger Punnala.

Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpaceEco-projektissa. Se vahvistaa uuden avaruustalouden innovaatioekosysteemiä Merenkurkun alueella.

Merenkurkun avaruuskeskus tarjoaa tuki- ja verkostointismahdollisuuksia teollisuudelle, julkiselle sektorille ja tutkimukselle koko Merenkurkun alueella.

Kvarken Space Center grundades i projektet KvarkenSpaceEco. Det stärker New Space -innovationsekosystem i Kvarkenregionen.

Kvarken Space Center erbjuder stöd och nätverksmöjligheter för industrien, den offentliga sektorn och forskningen i hela Kvarkenregionen.

WASA FUTURE FESTIVAL 2024:

LUODAAN POHJOISMAISTA UUSI VALTAKESKUS - NY MODÄRN NORDISK VÄRLD

Näihin asioihin tuli ratkaisut:

- Innovaatiot olemassa olevissa yrityksissä luovat miljardeja kansantalouteen. Wasa Innovation Center Awards Vaasan ABB:n 12 henkilön tuotekehitysryhmälle. EnergySAMPO luo uusia ratkaisuja koko maailmalle
- Nya lärmiljöer i naturvetenskap och matematik. Jan Holmgård och Miikka Mattila visar för publiken och undervisningsminister Anders Adlercreutz.
- Uudet otteet varhaisen vaiheen diagnostikkasssa. HUS asiantuntija Lehtonen ja InnoHUB vetäjä Suvi Einola
- Uusi urheilukulttuuri, työkulttuuri, tutkimuskulttuuri, yrittäjäkulttuuri, koulutuskulttuuri...
- Mänskan är väldigt svag och tom urusel många gånger. AI kan kompensera. AI kan dessutom stimulera mänskan att utvecklas.
- Kannattavuuden merkitys on helppo ymmärtää. Mutta ongelmamme on tuottavuus. Tuottavuuskehitys on alle riman yksityisellä sektorilla ja julkisella. Myös tutkimuksessa ja koulutuksessa.
- Metsästä yli tupla tuotto hakkaamatta lisää
- Nordic Connector – bron över kvarken. 5 år och betalar sig tillbaka på 5 år. Skapar dessutom mer positiva effekter för naturen än negativa.
- Nordic Defence Industry – Uusi tulevaisuus dual purpose ja innovaatioalalla

SUMMARY OF WFF 2024

- 3.100 ON-SITE
- 3.200 ON-LINE
- 100.000+ IMPRESSIONS

Kansanedustaja Kim Bergin kommenttipuheenvuoro tekoälyesitykseen.
Taustalla Lasse Lehtonen (HUS), Enni Sandmark (Helsingin yliopisto ja HUS),
sekä Suvi Einola (Pohjanmaan Hyvinvointialue)

Tekoälyn käyttö terveydenhuollossa ei ole enää vain tulevaisuuden visio. Suuret tietomassat ja tekoäly tarjoavat erityisesti varhaisessa diagnostiikassa ja hoidossa valtavia mahdollisuuksia.

Lainsääädäntö, kuten EU tekoälysäädös (AI Act) ja tietosuojalainsääädäntö (GDPR), asettaa tiukat säännöt tekoälyn ja suurten datamassojen käytölle terveydenhuollossa. Näiden lakiens tarkoituksesta on varmistaa potilasturvallisuus ja tietosuoja, rajoittaa haitallisia käytäntöjä ja varmistaa, että tekoälyratkaisut ovat luotettavia ja vastuullisesti käytettyjä.

Esimerkiksi Pohjanmaan Hyvinvointialueella tekoälyä on otettu käyttöön terveydenhuollon tukena, ja alueella hyödynnetään myös yhä enenevissä määrin robotiikkaa. Suomen suurin erityissairaanhoidon toimija HUS on puolestaan tutkinut ja testannut tekoälyn käyttöä diagnostiikassa ja hoitopäätökissä. Tekoäly voi nopeuttaa huomattavasti harvinaisten sairauksien tunnistamista lääketieteellisistä kuvista ja mittaustuloksista, havaitsemalla piirteitä, jotka saattavat jäädä ihmisen huomaamatta. Tämä parantaa diagnoosien tarkkuutta ja nopeutta, mikä voi tuoda merkittäviä säästöjä ja pidentää potilaiden elinkään.

Generatiivinen tekoäly tarjoaa puolestaan ratkaisuja dokumentaation automatisointiin. Se voi luonnostella potilaskirjaukset ammattilaisen ja potilaan välisen keskustelun pohjalta, jolloin ammattilainen tarkistaa ja hyväksyy ne. Tämä voi siirtää jopa yli 20 % dokumentointityöstä tekoälyn vastuulle, vapauttaen ammattilaisten aikaa potilaiden hoitoon. HUS yhtymässä tehtiin viime vuonna esimerkiksi yli 25 miljoonaa laboratoriottutkimusta ja 1,1 miljoonaa kuvantamistutkimusta.

Tekoälyn avulla voidaan vastata terveydenhuollon kasvaviin haasteisiin, kuten resurssipulaan ja lisääntyvään tietomääriin. Tulevaisuuden terveydenhuolto tulee olemaan entistä enemmän dataohjautuvaa, ja tekoälyn rooli on keskeinen potilasturvallisuuden ja hoidon vaikuttuvuden parantamisessa.

Tekoälyn roolia ja merkitystä terveydenhuollossa, tuottavuuden parantamisessa sekä taiteessa käsiteltiin Wasa Future Festival -tapahtumassa perjantaina 9.elokuuta. Keskustelut sekä luennot voi katsoa livestream-tallenteina Youtubesta, Wasa Future Festival -kanavalta.

TEKOÄLY

MULLISTAA TERVEYDENHUOLLON

19.8 MÅNDAG/MAANANTAI:

Porsaan ylikypsää paistia
piippukastikkeessa /Övermör
grissteck i pepparsås (L,G)
Rapea kalaleike, Sitruunama-
joneesi / Knaprig panerad fisk
med citronmajonnäs (L)
Kasvislasagne / Vegetarisk
lasagne (L)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk
& lantpommes

20.8 TISDAG/TIISTAI:

Juustokuorrutettua uuni-
makkaraa, suolakurkkua ja
lohkoperuna /Ostgratinerad
ugnskorv med saltgurka och
klyftpotatis (L,G)
Turkseläkettä ja tillikastiketta
sekä lohkoperuna /Tursk med
dillsås och klyftpotatis (L,G)
Kasvislasagne /Vegetarisk
lasagne (L)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk
& lantpommes

21.8 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Härkästroganoff ja peruna-
muusia / Oxstroganoff med
potatismos (L,G)
Ruispaneroitu kalaleike,
tillimajoneesi ja perunamuusi
/ Rågpanerad fiskfilé med dill
majonnäs och potatismos (L)
Kasvislasagne /Vegetarisk
lasagne (L)
Bock's lounasburger /beef/vege/
vege & maalaisranskalaiset /
Bock's lunchburgare / beef /
vegetarisk & lantpommes

22.8 TORSDAG/TORSTAI:

Porsaan leike ja bearneisekastike,
kermaperuna /Gris schnitzel med
bearnaisesås och gräddpotatis(L,G)
Unissa paistettu seifile remoula-
de-kastikkeella ja kermaperuna
/ Ungstegt seifile med remulade
sås och gräddpotatis(L,G)
Kasvislasagne /Vegetarisk lasagne
(L)
Pannukakku, mansikkahillo ja
kermavaahto /Pannkaka, sylt och
vispgrädde (L)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

23.8 FREDAG/PERJANTAI:

Chorizopyörykät tomaatti-chi-
likastikkeessa ja perunamuusi
/Chorizo bollar med tomat-
vitlöksås och potatismos (L,G)
Unissa paistettua kirjolohta
smetenakastikkeella ja peru-
namuusi / Ungstekt forell med
gräddfilsås och potatismos (L,G)
Kasvislasagne /Vegetarisk
lasagne (L)
Muusi (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

V 35

26.8 MÅNDAG/MAANANTAI:

Sipulitytteinen pannupihvi /
Lökfyllt pannstek (L)
Pinaatti-juustotäyteinen ka-
larulla, tillimajoneesi /Spenat-
ostfyllda fiskrullar, dillmajonnäs
(G)
Punajuurifalafel, chimichurri
/Rödbetsfalafel, chimichurri
(L,G)
Voiperuna / Smörpotatis (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

27.8 TISDAG/TIISTAI:

Kebabbia mausteisessa
tomaatti-kermakastikkeessa /
Kebabb i kryddig tomat- och
gräddsås (L,G)
Fish & chips aiolilla / Fish &
chips med aioli (L,G)
Punajuurifalafel, chimichurri /
Rödbetsfalafel, chimichurri (L,G)
Maalaisranskalaiset/ Lantpom-
mes (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

28.8 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Kievin kanaa ja kurkkumajonee-
sia / Kievkyckling med gurkma-
jonnäs (L,G)
Tilapia-fleettä ja lime-hollanda-
isekastiketta / Tilapiafilé med
lime-hollandaisesås (L,G)
Punajuurifalafel, chimichurri /
Rödbetsfalafel, chimichurri (L,G)
Lohkoperuna /Klyftpotatis (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

29.8 TORSDAG/TORSTAI:

Pippurinen härkäpata / Pepprig
oxgryta (L,G)
Tomaatti-mozzarella kala tillima-
joneesilla / Tomat-mozzarella fisk
med dillmajonnäs (L,G)
Punajuurifalafel, chimichurri /
Rödbetsfalafel, chimichurri (L,G)
Muusi / Potatismos (L,G)
Pannukakku, mansikkahillo ja
kermavaahto /Pannkaka, sylt och
vispgrädde (L)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

30.8 FREDAG/PERJANTAI:

Porsaanleike cordon bleu,
juustokastike /Gris schnitzel
cordon bleu, oststås (L)
Uniseiti, sitruunakermakas-
tike / Ugnssej, citrongräddssås
(L,G) (L,G)
Punajuurifalafel, chimichurri /
Rödbetsfalafel, chimichurri (L,G)
Kermaperuna /Gräddpotatis
(L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

2.9 MÅNDAG/MAANANTAI:

Lihapullat kermakastikkeessa /
Köttbullar med gräddsås (L,G)
Seifile valkoviinikastikkeella /
Sejfile med vitvinssås (L,G)
Kasviscouscous /Vegetarisk
couscous (L)
Persilja-voiperuna / Persilja-
smör potatis (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

3.9 TISDAG/TIISTAI:

Kanaa kermaisessa juustokastik-
keessa / Kyckling med gräddig
ostsås (L,G)
Bearnaisella täytetty kampelafile
/ Flundrafilé fyld bearneise (L)
Kasviscouscous /Vegetarisk
couscous (L)
Persiljaperunat / Persilja potatis
(L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

4.9 ONSDAG/KESKIVIIKKO:

Pannupihvit siipulikastikkeella /
Pannbiffar med löksås (L,G)
Paneroitua alaskanseitii ja lime-
majoneesia /Panierad alaska sej
och limemajonnäs (L)
Kasviscouscous /Vegetarisk
couscous (L)
Valkosipuli-kermaperuna /
Vitlök-gräddpotatis (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

5.9 TORSDAG/TORSTAI:

Talon possupata / Husets grisgry-
ta (L,G)
Pippurinen makrillifile, kerma-
kastike/ Pepprig makrillfilé med
gräddsås (L,G)
Kasviscouscous /Vegetarisk cou-
cous (L)
Muusi (L,G)
Pannukakku, mansikkahillo ja
kermavaahto /Pannkaka, sylt och
vispgrädde (L)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

6.9 FREDAG/PERJANTAI:

Paahdettu possunfile curry-
kastikkeella / Rostad grisfile
med currysås (L,G)
Chiliolihi /Chililax (L,G)
Kasviscouscous /Vegetarisk
couscous (L)
Lohkoperunat /Klyftpotatis (L,G)
Bock's lounasburger /beef/vege
& maalaisranskalaiset /Bock's
lunchburgare / beef /vegetarisk &
lantpommes

SULKAKOSKEN SULKAKYNÄSTÄ

Näin kesäloman kynnyksellä aatokset siintävät moneen suuntaan. Maailma elää suuren mylerryksen parissa ja uutiset ovat pääosin negatiivisia ja murheita aiheuttavia. Minusta tuntuu siltä, että valtamedia hakee jatkuvasti tiedotettavaa ja uutiskynnis on minusta matala riippuen mikä media on kyseessä.

O salla toimittajista on omat interessinsä ja jopa aatesuuntansa muokkaamassa uutisen sisältöä ja sitä kautta totuus on osalta kauniisti sanottuna vierestä liippaavaa. En ala yksilöimään ja nimeä-

mään ku-ka/ketkä tai missä, totean vain, että jos lukija aatoksella lukee ja kenties selvittää toimittajan taustan ja ideologisen kannan, saattakin uutinen muuttaa muotoa.

Tämä on pelottava ilmiö ja se alkaa jakamaan kanssamme eri suuntiin. Juuri tuosta nauttiikin idässä oleva naapuri, he ovat propagandan asiantuntijoita ja osaavat lyödä vettä myllyyn tarvittaessa. Esimerkkinä nostan käännytyslain suhmurointia, vastustus ja eri ideologiset kannat satavat suoraan naapurimme laa-

riin, juuri eripuraa he toivovat, varsinkin nyt on tärkeää koko Suomen puhaltaa yhteen hiileen!

Palaanpa tekstin alkuun takaisin, puhuin toimittajien etiikasta, nyt tuntuu siltä, että osa kokee sananva-pauden turvin tekstailevan mitä sattuu ja vielä muuttavan sitä. Muistan hyvin erään toimittajan, joka 27.3 tunnusti mtv3 uutisille suoraan sepittäneensä sisältöä ainakin kolmesti, parasta oli hänen kom-menttinsa asiasta, Sitaatti alkaa voi sitä sanoa valehteluksi, minä kutsun sitä runoudeksi, sitaatti loppuu.

Pidän pahana sitä, että jopa osa poliitikoista ovat ottaneet lähdetiedoksi toimittajan tekstin tarkasta-matta taustoja, sitä en pidä fiksuna. Kyllä asiat kannattaa aina varmistaa ennen ulostuloa. Toki itsekin poliitikkona tiedän mikä on juurisyy, se on yksinkertaisesti sitä, että saa itselleen näkyvyyttä kaikella lailla ja nimeä esille.

Hartain toiveeni olisi koko Suomen alkavan vetämään samaa linjaa, unohdetaan ideologiat ja mietitään oikeasti mikä voima on kansan yhtenäisyydessä, 40 luvun lanseerattu sanonta kaveria ei jätetä, on enemmän kuin tarpeen näinä päivinä.

On meillä Suomessa moni asia tosi hyvinkin, näin tekstin loppuun ei pidä maalailla liikaa uhkakuvia. Lähdetään kotipesästä likkeelle ja Pohjalaiset pideääntävät yhtä.

Taidanpa seuraavan kolumnin aiheeksi ottaa pohjalaisen yhteistyön ja mitä se voisi parhaimmillaan olla.

Toivotan lukijoille oikein hyvää kesää, ja muistakaan lukea uutiset pähkäillen ja fundeeraten, kalamiehille kireitä siimoja!

TERO SULKAKOSKI,
KUNNALLISVALTUUTETTU VAASA, PS

SINGER **BERNINA**
EVA **brother** **PFAFF**
JUKI **Husqvarna** **VIKING**

Myynti ja huolto
Försäljning och service

HALONEN
Tammipiha-Ekgården
c 045 6566 659
www.halonen.com

ÖSTER-BOTTENS FRAMGÅNG

ÄR KOPPLAT TILL HUR REGIONENS UNGA MÅR

Folksjukdomarna som inkluderar det psykiska måendet kostar Österbotten ca 550 miljoner euro per år. Det psykiska måendets andel av summan står för merparten av den enorma summan. En summa som vi med målmedvetet och sektorövergripande förebyggande arbete kan minska rejält.

Förra veckan ordnades Wasa future festival och ett av teman som behandlades var förebyggande av ungas marginalisering och hur stöda deras och familjernas psykiska välmående. Att vi lyckas med det är avgörande inte bara på det individuella planet för de unga och deras familjer utan även för hela vår region.

Detta, för att dagens unga är den framtida arbetskraft i företagen som upprätthåller samhället. En arbetskraft som vi vet redan i dag har utmaningar med att orka i arbetslivet. Därför anser jag det är av yttersta vikt att vi i Österbotten gemensamt tar till krafttag, satsar på förebyggande och jobbar för välmående inte bara på ett individuellt plan utan även med tanke på hela regionens framgång.

Talare på Wasa future festivalens session kring ungas välmående var förutom undertecknad undervisningsminister Anders Adlercreutz, Siv Kola (chef för barn- och familjearbete, Österbottens välfärdsområde), Inger Damlin (ordförande, Finlands svenska lärarförbundet), Joonas Turtonen (kriminalöverkonstapel, Österbottens polisinrättning), Triinu Varblane (NordicHub Manager, Export Advisor) samt riksddsledamot Kim Berg.

Det som eftelystes av samtliga talare var speciellt ett bättre samarbete mellan olika aktörer; kommuner, välfärdsområdet, polisen samt tredje- och privata sektorn. Vi måste jobba mot samma mål för att nå resultat, och använda oss av evidensbaserade modeller.

Jag presentrade på festivalen Planet Youth modellen som är just en evidensbaserad modell, även känd som Islandmodellen. Modellen går inte att kopiera rakt av till våra förhållanden, men det mesta är mycket användbart. Det handlar om ett långsiktigt och brett samarbete mellan olika aktörer som representerar en mångsidig expertis och även de ungas delaktighet beaktas.

Österbottens välfärdsområde har såväl i sin strategi som i reella satsningar lyft det förebyggande arbetet. Detta har även presenterats för regionens kommuner i april när samarbete diskuterades. Då kom man överens om att följande steg är att i höst tillsammans med kommuner och andra aktörer samlas kring specifikt barn, unga och familjer temat. Som styrelseordförande i Österbottens välfärdsområde välkomnar jag varmt ett tätare samarbete och ser fram emot att vi tillsammans ska garantera regionens välmående och framgång genom att jobba med ett förebyggande grepp.

Min vision är nämligen den, att vi i Österbotten tillsammans ska jobba för att vi ska ha de mest välmående barnen, unga och familjerna. Det är en ödesfråga för regionen att vi lyckas med det.

ANNE SALOVAARA-KERO,
STYRELSEORDFÖRANDE ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE

ELOKUUN AUKIOLOAJAT: 19.8.-1.9.
MA-KE SULJETTU, TO-LA 12-18,
SU SULJETTU

AUGUSTI ÖPPETTIDER: 19.8.-1.9.
MÅ-ON STÄNGT, TO-LÖ 12-18,
SÖ STÄNGT

100% LOCAL! 100% LOCAL!

KODIALIN VIHANNEKSET KODIALS GRÖNSAKER

SESONGING VIHANNEKSIA - SÄSONGENS GRÖNSAKER
SALAATTISEKOITUS - SALLADSMIX, 5,50 €/100 G
KIRSIKKATOMAATTEJA - KÖRSBÄRSTOMATER, 3,50 €/250 G
AVOMAAKURKKUJA - FRILANDSGURKOR, 2 €
SIPULINIPPU - LÖK KNIPPE, 3,20 €/5 KPL/ST

KVARNFORS GÅRD

VAPAAN KANAN MUNIA - ÄGG FRÅN FRIGÅENDE HÖNS
30 KPL/ST 7 €
12 KPL/ST 3,50 €

KAIKKI KOTIKOKKAILUUN BOCK'S KYLÄKAUPASTA!/
ALLT ÅT HEMMAKOCKEN FRÅN BOCK'S BYABUTIK!
KAIKKI LÄHIUTUOTETTU! / ALLT NÄRPRODUCERAT!
#SUPPORTYOURLOCAL

AVOINNA TI-LA 12-18/
ÖPPET TI-LÖ 12-18

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER:
IRA.MIKKONEN@BCV.FI, 050-5053507

GRANHOLM'S

UUSIA MAKUJA KAUPASSA! NYA SMAKER I BUTIKEN!
FUDGE: SUOLAPÄHKINÄ-SUKLAA - SALTA NÖTTER-CHOKLAD,
PÄHKINÄ-SUKLAA - NÖTCHOKLAD, MINTTU-SUKLAA - MINT-
CHOKLAD, POLKKA - POLKA

MARMELADIT - MARMELAD: LAKKAMARMELADI - HJORTRONMARME-
LAD, ARONIAMARMELADI - ARONIAMARMELAD

OTTO GÅRD

LUOMU VILJATUOT-
TEITA PENSALASTA-
EKOLOGISKA SPANN-
MÄLSPRODUKTER FRÅN
PENSALA

GRUS

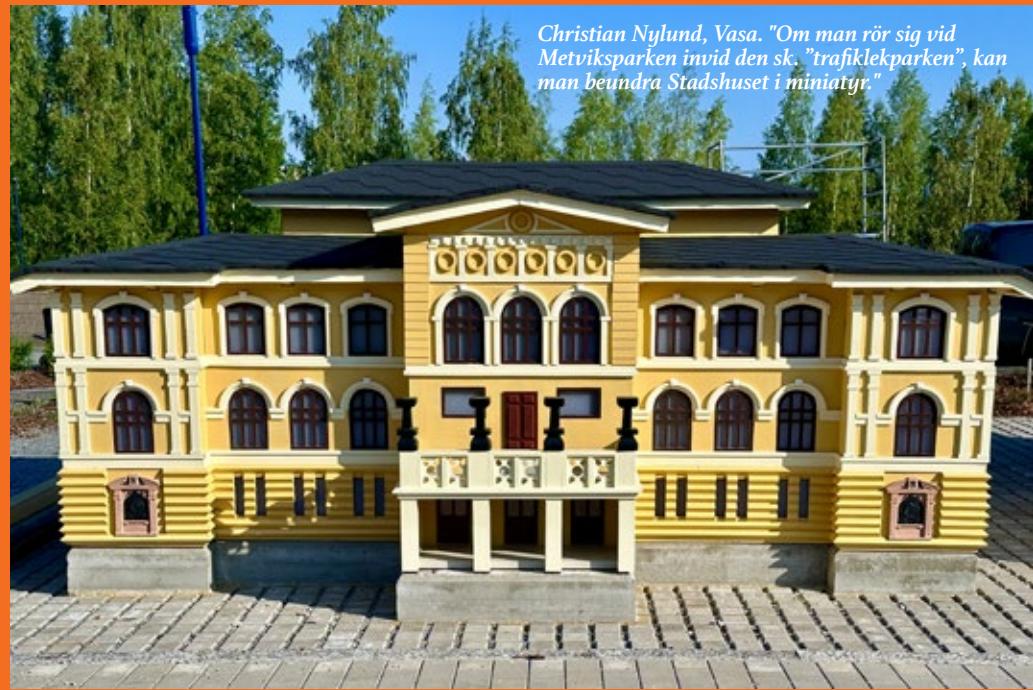
GLUTEENITON GRAN-
OLA AKTIVOIDUILLA
SIEMENILLÄ - GLU-
TENFRI GRANOLA MED
AKTIVERADE PRÖN,
7,75 €/300 G

digitalbum

Matti Hietala, Vaasa. "Rankkasadekuuro
Raippaluodon sillan tienoilla 9.8.2024."

Christian Nylund, Vasa. "Om man rör sig vid
Metviksparken invid den sk. "trafiklekparken", kan
man beundra Stadshuset i miniatyr."

Boris Berts, Värax. "Kvälls besök av familjen
svan med 11 ungar 23.04.2024.

Leena Minkkinen.
"Siivekäs murtautuja."

Maj-Len Dahl-Holm. "Torneå"

Julkaisemme lukijoiden kuvia digitalbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähetämällä kuasi sekä nimesi osoitteeseen maega@upc.fi

Vi publicerar våra läsares bilder i digitalbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

Toimitus / Ilmoitukset / Redaktion / Annonser:

Dzina Maiseichyk, 050 452 7007, mega@upc.fi - www.megamedia.fi

Avustajat / Medarbetare: Hans Hästbacka

Luo kampanjan – myös mobiiliisti. Kampanjlösningar – även mobila.

Ilmoitushinta tekstillä 1,70 Eur/pmm + alv. Annons i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Kustannus / Utgivare:

UPC

media
COMMUNICATION CENTER

Paino / Tryck:

UPC

print
COMMUNICATION CENTER

observateur

Matti Hietala, Vaasa. "Synkät pilvet Vaasan saaristossa 9.8.2024."

Majvor Harald, Karleby. "Skål för sommaren."

Leena Rönkä. "Aina on joku, jota porukalla syrjittää, solvataan ja naureskellaan."

Esa Rönkä, Vaasa. "Kaunis näkymä kyrönjoelle Kolkin kartanon terassilta."

Marianne Gråbbil-Hakkola.
"Pisarat kuin pienet peilit/ Droppar blir små speglar."

Anna-Marja Pensas, Helsingby. "Kesän satoa!"

Christian Nylund, Vasa. "Invid den sk. "Trafiklekparken" vid Metviksparken, kan man beundra vattentornet i miniatyr."

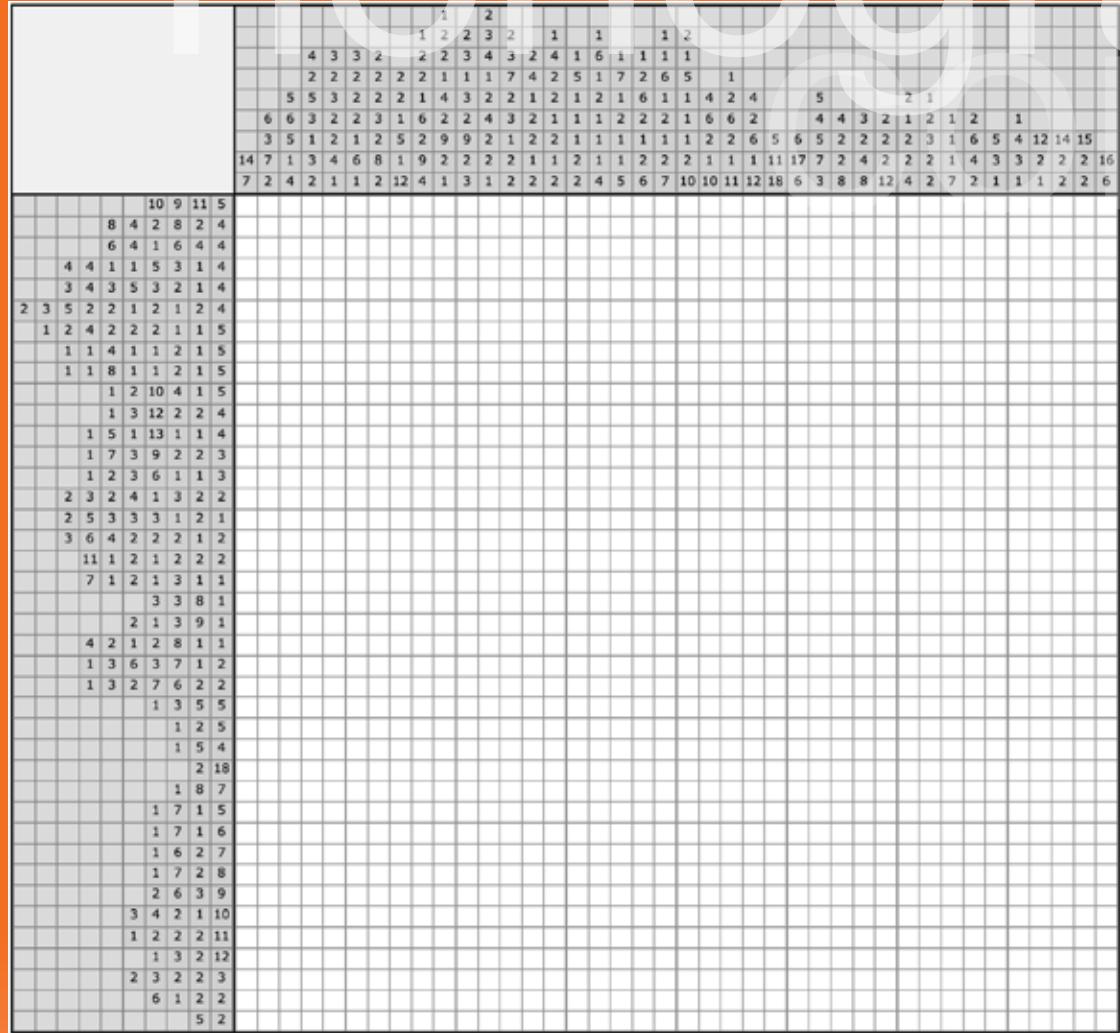
Jaana Vilponen. "Voit hääipyä osoittamaani suumtaan,
sanoi sylkikuorainen toiselle."

sudoku

nonogram

JAPANSKT BILDKRYSS JAPANILAINEN RISTIKKO

SUDOKU

			6	4
5	7		1	3
2		5		6
1		7		9 3
	5		1	4
7	3		4	6
	7		8	2
5		3	6	9 7
	8		3	

4	9		8		6
1		2		9	
	5		4	7	
8					2
	1	9	2	5	6 8
6					3
		3	5		2
		4		8	5
5			2	6	9

1			8	2	4
			9	6	7
	8	3			
2			7		9
1	3	9	8	4	6
6		3			2
			3	8	
2	9	7			
7	8	5			2

ZITZ

NONOGRAM RATKAISU / LÖSNING

BAZI & MAZI

RATKAISU / LÖSNING

#1	#2	#3
3 9 1 8 7 6 2 4 5 6 5 7 4 2 1 3 8 9 2 4 8 5 3 9 7 6 1 1 2 4 7 6 5 8 9 3 8 6 5 9 1 3 4 2 7 7 3 9 2 8 4 1 5 6 4 7 6 1 9 8 5 3 2 5 1 3 6 4 2 9 7 8 9 8 2 3 5 7 6 1 4	4 9 7 8 2 3 5 1 6 1 8 2 5 6 9 3 4 7 3 5 6 1 4 7 2 9 8 8 4 3 6 7 1 9 5 2 7 1 9 2 3 5 6 8 4 6 2 5 9 8 4 1 7 3 9 6 4 3 5 8 7 2 1 2 7 1 4 9 6 8 3 5 5 3 8 7 1 2 4 6 9	1 5 7 6 8 2 3 4 9 4 3 2 5 1 9 6 8 7 6 9 8 3 4 7 2 5 1 8 2 5 4 7 6 1 9 3 7 1 3 9 2 8 4 6 5 9 6 4 1 3 5 7 2 8 5 4 1 2 9 3 8 7 6 2 8 9 7 6 1 5 3 4 3 7 6 8 5 4 9 1 2

BOCK'S OKTOBERFEST

20-21.9

- * free entrance
- * live music
- * oktoberfest beer in original bavarian mugs
- * brezeln
- * oktoberfest food

reserve at:
+358 50 3777000
anne.suomalainen@bockscornerbrewery.com